

Pantservesten ¹⁾, scherfwerende vesten in de KL

Zowel aan Geallieerde als aan Duitse zijde werden gedurende de Eerste Wereldoorlog incidenteel diverse soorten en modellen 'pantservesten' gedragen.

In de Tweede Wereldoorlog werd door vliegtuigbemanningen ook een dergelijk soort bescherming gedragen. Zowel in de Verenigde Staten als in Groot-Brittannië was men bezig met het verbeteren van reeds bestaande modellen.

Tijdens de Koreaanse oorlog (1950 - 1954) werden voor het eerst op grote schaal door de troepen pantservesten gebruikt (1952). Ook door het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea. Dit detachement gebruikte over het algemeen onderstaande vesten 2).

Amerikaans Pantservest M-52 (fig 1 a)

Dit was een mouwloos vest van waterafstotende nylonstof, die gesloten werd door een ritsluiting, die werd afgedekt door een overslagband met vier drukknopen.

Op de linkerkant was een borstzak aangebracht. De schouders waren voorzien van een dikke voering van nylonweefsel, terwijl aan de binnenzijde het vest was voorzien van een versterking waaraan trapsgewijs en ten dele loshangend, vierkante zakken waren aangebracht.

Daarin waren 1, 2 en 4 pantserplaten genaaid.

De pantserplaten, 13 x 13 cm en ca. 3 mm dik, waren gemaakt van vijftien lagen geweven glasfiber, dat onder hoge druk was samengeperst met methacrylate. Dit glasfiber kreeg de naam van 'Doron Type 2', genoemd naar de kolonel Georges F. Doriot, destijds (1945) directeur van de Military Planning Division, een afdeling van de Kwartiermeester Generaal. De platen die elkaar ten dele -dakpansgewijs- bedekten, waren in de breedte iets gebogen (bolle zijde naar voren). Aan de linker- en aan de rechtervoorzijde van het vest waren 2 x 2 1 (5) platen aangebracht. Aan de achterzijde 2 x 4 2 (10) platen (fig. 1 b).

Aan de onderkant was het vest voorzien van een riem, die door middel van gespen aan de achterzijde verstelbaar was. Aan de riem konden eventueel handgranaten worden gehangen. Het gewicht van het vest was ca. 4,5 kg.

Aan de binnenzijde, rugkant, was een etiket aangebracht met de volgende tekst:

IMPORTANT

Armor, Body, Fragmentation, Projective, vest type, M-52

Seventy percent of all combat casualties are caused by fragmentation type weapons. This vest will be afford you considerable protection from these missiles. However, it will NOT protect you From ALL small arms Fire at close range.

IT MAY SAVE YOUR LIVE

U.S. MARINE CORPS

SIZE -----

Amerikaans Pantservest M-1952 A (fig. 2)

De M-1952 was een mouwloos, waterafstotend vest, dat geheel gevuld was met 12 lagen nylonweefsel. Het vest werd gesloten met een ritssluiting, die links over rechts werd afgedekt door een overslag met verdekte drukknopsluiting van vijf drukknopen. Op de voorzijde, links en rechts, was een borstzak met schuine klep en een verdekte sluiting aangebracht, waarboven een canvas strip voor het aanhangen van handgranaten.

Het vest was voorzien van losknoopbare schouderstukken en aan de zijkanten verstelbaar door veters. Aan de binnenzijde, achter het nylonweefsel, was het vest gevoerd met een ca. 6 mm dikke laag schuimrubber om de schok van niet doorgedrongen projectielen of scherven te verzachten en zo ernstige kneuzingen te voorkomen.

Aan de binnenzijde, rugkant, waren twee etiketten aangebracht met de volgende tekst:

Armor, Vest, M-1952 A

Size ----

Armor, Vest, M-1952 A.

This vest may save Your life !
When properly worn, it will protect vital
areas against steel and grenade fragments
which cause most combat casualties.

Follow these instructions

wear vest over shirt and under field jacket
adjust side lacer to make vest fit the body but still provide proper ventilation.

Do not fit too tightly

Use protective flaps to cover opening under
side laces and slide fastener. Protect slide
fastener by fastening snap closure.

In 1961 werd door de Nederlandse Inspectie der Intendance aan de Chef van de Generale Staf voorgesteld om, als tot het invoeren van scherfwerende vesten voor de KL zou worden besloten, de keuze te bepalen op het scherfwerende vest van het Amerikaanse leger.

Dit voorstel werd gebaseerd op de resultaten van vergelijkende schiet-, steek- en scherfproeven met het Amerikaanse leger- en marinevest.

Het legervest was voorzien van 12 op elkaar gelijkde lagen nylonweefsel. Het marinevest had polyesterplaatjes. In mei 1962 werd besloten dat, in verband met andere prioriteiten, van de aanschaffing van scherfwerende vesten zou worden afgezien.

De Nederlandse militaire droegen opnieuw scherfwerende vesten gedurende de Libanonperiode (1979 - 1985) door het UNIFIL-bataljon (United Nations Interim Force in Lebanon), "Dutchbat" genoemd en na de reorganisatie in oktober 1983 door een compagnie de "Dutchcoy" die in oktober 1985 naar Nederland terugkeerde.

Dit scherfwerende vest was het Amerikaanse legervest M-69, als model gelijk aan het M-1952 vest, doch voorzien van een 8 cm hoge kraag gevoerd met nylonweefsel en achter de vetersluiting een 10 cm brede, met nylonweefsel gevoerde, flap.

De naam: Body Armor, Fragmentation Protective Vest with 3/4 Collar, M-69.

- 1) *'Pantservesten', veel gebruikt woord voor de in Korea gebruikte scherfwerende vesten.*
- 2) *In de beschreven modellen komen variaties voor.*